KURJER WARSZAWSKI

D. 10. Lutego. ŚRODA. ROK 1830.

№ 39.

WSPOMNIENIA. *Zgon Andrzeia Hr: Zamojskiego* 1792.

Wczoraj w doroczną uroczystość Urodzin J. C. M. Wielkiego Xięcia MICHAŁA rozpoczynaiącego 32 rok życia, odbyło się Nabożeństwo w Kościele Archi-Katedralnym w obec władz rządowych. Celebrował JW. JX. *Skórkowski* Biskup Krakowski. Wieczorem oświecono domy.

N. PAN wyrokiem wydanym d. 12 z. m. postanowił iż zamiast miasta *Włocławka*, stolicą obwodu *Kuiawskiego* ma być miasto *Brześć Kuiawski.*

JJPP. Karol *Kliche* i Zyg: *Krysiński*, złożywszy całokursowy publicz: examen, otrzymali stopień Akad: Magistra *Filozofji* w oddziale nauk matematycznych.

Wczoraj u JW. *Nakwaskich* Kasztelaństwa, było świetne zgromadzenie Gości, na wieczorze tańcuiącym.

W Księgarni *Zawadzkiego* i *Węckiego*, tudzież *Brzeziny*, znajduią się Kazania i Mowy z powodu uroczystego pogrzebu ś. p. JW. Jana Pawła *Woronicza* Arcy-Biskupa Warszawskiego, Prymasa i Senatora Króle: Pols: w dniach 8 i 9 Stycz: 1830 mianych w Krakowie. Cena exemplarza zł: 2 gr: 15.

Wiktorja *Rumińska* z drugiego Męża *Plucińska* przeżywszy lat 109 i 2 miesiące, zaonegdaj przeniosła się do wieczności; wczoraj zwłoki iej złożono na wieczny spoczynek. Przed zgonem upraszała, aby ogłoszono iej naytkliwsze podziękowanie tym wszystkim Dobroczyńcom, którzy ią łaskawie wspierali i pielęgnowali do tak poźnej starości; do ostatniego tchnienia zasyłała modły do PRZEDWIECZNEGO, za te litościwe osoby, a życzenia iej zapewne TWÓRCA uiści.

Dla nieszczęśliwego *Czekalskiego* niegdyś Orgarmistrza, maiącego połowę ciała sparalizowane, Ojca licznej rodziny, pozbawionego iedynej podpory w starości to iest Syna starszego, który także złożony iest ciężką chorobą i u niego zostaie; mieszkaiącego przy ulicy Sto Krzyzkiej i Marszałkowskiej na rogu pod Nr 1400 w facjatce, litościwi złożyli zł: 30, za co oświadcza najczulsze podziękowanie.

Artykuł nadesłany. — Pomiędzy rozprawami zaszczytnie odznaczaiącemi się w najnowszym poszycie Temidy Polskiej, iest *Wywód zasad ogólnych nauki prawa i prawodastwa*, napisany przez P. A. *Hejlman.* Wystawił w nim Autor dokładny obraz tworzenia się zasad prawnych, stopniowego rozwinięcia się tychże i kształcenia, a to w sposób duchowi czasów i potrzebom narodów odpowiadaiący, i rzeczywistość tegoż wykładu stwierdził przykładami z historji wyczerpniętemi. Powabne wystawienie rzeczy, i pewien urok po całem dziełku rozlany spodziewać się każą, że praca ta nawet i osoby z nauką prawa nieobeznane zadowoli.

Za 100 zł: w Listach Zastaw: nieliczą w to wartości kuponu wynoszącej gr: 15 2/3, procent 4, żądaią zł: 99 gr: 15, daią 99 gr: 7 i pół. — Obligacje Udzi: po zł: 300, żądaią 378, daią 376.

W onegdajszem ciągnieniu Loterji Liczbowej wygrano w Kantorze *Bluma i Jakubowskiego* 4 Terna, iedno na Nr 5, 68, 82, zł. 2520; drugie na Nr 5, 7, 87 zło. 1104; 3cie

na Nr 5, 68, 87 zło. 552; 4te na Nr 5, 68, 87 zło. 552; oraz na Amba 5, 7 zł. 480; na 5. 68 zł. 240; również na Extrakt 7 zł. 490. — W temże ciągnieniu w Kantorze J. *Wiemana* wygrano Extrakta na Nr 87 zł. 6700; na Nr 5 zł. 2010 i na Nr 68 zł. 1809. Losow kupnych do 2 klassy, całych po zł. 33, cwiercio: po zł. 8 gr. 8, każego czasu nabyć można.

4 Ulubione Walce ztematów *Chłopa miljonowego*, ułożone na Pjanoforte ofiarowane JW. M. Hr: *Krasińskiej* przez A. *Frankla* wyszły z Litografii A. *Brzeziny* i Komp: cena złp. 1.

Słuchacze obecni wczoraj w Teatrze Naro: na Operze *Cecylja Piaseczyńska*, dawali oklaski po uwerturze i po każdym śpiewie, a zabawę *Proszowiaków*, dwuspiew Dziatek i przybycie zwycięzkiego Rycerstwa, przyięto z powszechnem zadowoleniem. JP. *Kurpiński* i JPani *Meiorowa* zaszczyceni przywołaniem.

Nagle wczoraj nastąpiła *Odwilż*, w południe było *ciepła* stopni 2. Dziś rano 0.

Dnia 28 z. m. na Sejmiku Ptu *Mławskiego*, obrany Posłem JW. Konstanty *Witkowski* Marszałek, a Radcą Woiewo: W. Florjan *Maiewski*. — W tymże dniu na Sejmiku Ptu *Częstochowskiego*, obrany Posłem W. Kantorbery *Tymowski*. — Na zgromadzeniu Polity: m. *Lublina* w d. 3 b. m. obrany Deputowanym JW. Adam *Fritsch*, a Radcą Oby: W. Karól *Hincz*. — D. 3 b. m. na Sejmiku Ptu *Brzeskiego* obrani Radcami Oby: WW. Mikołaj *Brzeski* i Kazm: *Raczyński*. — W tymże dniu na Sejmiku Ptu *Siedleckiego* obrani Radcami Woie: WW. Bene: *Wołłowicz* i Anto: *Lipnicki*. — Na Zgromadzeniu gminnem okręgu *Łęczyckiego* obrany Radcą Woie: X. Wincen: *Odrobiński* Kanonik.

W *Ameryce* w *Baltymorze* przed 3 miesiącami odbył się Synod Katolicki, na którym znajdował się Polak X. *Dzierożyński* Jezuita.

Do dzisiejszego Kurjera Warsz: dołącza się Prospekt nowego wydania Dzieł *Naruszewicza*.

ROZMAITOSCI.

Gdy Król *Stefan Batory* r. 1579 d. 11 Lutego (iutro temu lat 251) wjeżdżał do *Grodna* wybieraiąc się na wojnę, zastąpił mu drogę *Jan Pisanka* Szlachcic Woiewództwa *Trockiego* i rzekł po łacinie: »Miłościwy Panie! Ci dwaj młodzieńcy są moi Synowie, więcej niemam dzieci, obadwa koniecznie chcą pod wodzą Miłościwego Pana walczyć z nieprzyiacielem, a że ia niemiałbym wsparcia w starości i pomocy w gospodarstwie maluckiej, lecz własnej wioszczyny, upraszam pokornie, abyś Miłościwy Panie wybrał z nich iednego do boiu, a drugiego mnie zostawił.» Obadwa młodzieńcy upadli do nóg Króla upraszaiąc aby ich nierozdzielał i pozwolił należeć do wojny. Król na to: »Pozbawiać ojczyznę z tak ochoczych młodzieńców nie mogę, niech obadwa śpieszą przy mnie do walki, a Waszmość Panie *Pisanko* przeniesiesz się do moiego dworu, gdzie spokojnie i wygodnie do zgonu zostaniesz.» (z Legity: W. Wielątka.)

Igraszka wyrazow. — Przed 5 laty żartowniś pewien w *Paryżu* utrzymywał, iż pierwsi tameczni *Artyści Dramatyczni* mieli w nazwiskach swoich charakter gry i talentu iaki ich zdobił. Dowodził tego następuiącym sposobem: »ieśli odejmiemy T. od nazwiska *Talma* zostanie *alma*, po włosku *dusza*, a Talma grywa z duszą; ieśli od *Mars* odejmiemy M. zostanie *ars*, po łacinie *sztuka*; Panna Mars grywa z wielką sztuką; od *Dervis* odjąwszy 2 syllaby, zostanie *vis* (siła); Derwis gra z siłą; od *Pasta* odjąwszy pierwszą syllabę zostanie *sta*, po łacinie, *stój*, *zostań*, czyli wyrażenie życzenia, aby ta wielka artystka pozostała; albo zamieniwszy ostatnią syllabę na O będzie *pasto*, po włosku *uczta*, *biesia*-

da; głos zaś Pani Pasta iest umysłową ucztą, prawdziwą dla uszu biesiadą.

Smak mięsa Francuzów. Davis w swoiej *Historji wysp Karaibskich* przytacza następuiący szczegół: Karaibowie kosztowali iuż mięsa ludzi z wszystkich narodów, mogą przeto wyrokować które mięso ma smak najlepszy. Uważaią oni Francuzów za najdelikatniejszą, a Hiszpanów za najniestrawniejszą potrawę. — *Eljasz Stejn wielki Szachista.* Jakkolwiek sławnym był z grania w szachy *Filidor*, nie można wszelako uważać go za najcelniejszego w tej sztuce mistrza. *Eljasz Stejn* w Hadze (zmarły w r. 1812) grał często w billard i dyrygował w tymże czasie razem 2ma partjami szachów, które zawsze wygrywał. Uważany był za *najniezwyciężeńszego* gracza w świecie, lubo każdy odznaczaiący się szachista przybywaiący do *Hagi* o zwycięztwo z nim się ubiegał. — *Walka zwierząt.* Dzikie psy na wyspie *Tortuga* (przy brzegach Amer: połud:) krążą ustawicznie po lasach i po polach, pospolicie gromadami po 15 lub więcej razem, i tak są zaiadłe, iż częstokroć na całą gromadę dzikich niedźwiedzi napadaią, i nie pierwej popuszczą, dopóki dwóch lub trzech nie zagryzą. *Esquemeling* (w dziele history of the Bucaneers) wspomina iż mu opowiadano szczególniejsze zdarzenie o tych zwierzętach. »Znajdowałem się, mówił opowiadaiący, z przyiacielem moim na polowaniu, gdy nagle usłyszeliśmy okropne szczekanie psów, które dzikiego niedźwiedzia otoczyły. Byliśmy ciekawi przypatrzyć się temu widokowi a wysławszy w tył psów naszych ze służącymi, pospieszyliśmy na miejsce walki i powłaziliśmy na bliskie drzewa, iuż to dla bezpieczeństwa, iuż dla lepszego widzenia sceny. Niedźwiedź, sam ieden, stał prosto, grzbietem o drzewo oparty, bronił się łapami przeciwko znacznej liczbie psów, które go opasały do koła; zranił iuż z nich kilku tak, iż na miejscu zostały. Krwawa ta walka trwała przeszło godzinę, i w ciągu iej niedźwiedź kilkokrotnie chciał się oswobodzić; raz iednak kiedy się obrócił, ieden z nich wskoczył mu na grzbiet, lecz tymczasem inne rozjuszone wpadły na niego razem i pokonały silnego nieprzyiaciela. Po tem zwycięztwie, położyły się wszystkie oprócz pierwszego na ziemi do koła swego łupu i zachowały się spokojnie, dopóki najcelniejszy i najwaleczniejszy z gromady, tyle nie pożarł zdobyczy, ile mu się podobało, a w tenczas dopiero rzuciła się reszta na ścierwo i na części ie rozszarpała.» — *Jak zasypiaią Chińczycy.* Nie ieden skarży się iż długo leży w łóżku nie mogąc zasnąć. Chińczykowie maią na to wiele środków, a między innymi, maią zwyczaj co wieczór nim się w łóżko położą wypłukać usta i zęby szczoteczką wytrzeć, uważaiąc tę czystość za konieczną do zyskania dobrego snu. Daią także radę, aby położywszy się w łóżko, kazać sobie mocno nacierać przez czas nieiaki podeszwy u nóg i każdy z osobna palec. Ma to być bardzo zdrowo i ułatwia transpirację. Sławny *Franklin* bardzo był zdrów kiedy przed spoczynkiem nocnym użył łaźni powietrznej, a kiedy nie mógł zasnąć, wstawał, przeszedł się kilka razy po pokoiu, i znowu się położył, po czem zaraz zasypiał.

Gazety *Niemieckie* odebrane ostatnią pocztą umieściły następuiący artykuł. »Porta zdaie się nieokazywać dosyć gorliwości w wypełnieniu zobowiązań przyiętych w *Adrjanopolu*. Lecz Feldmarszałek *Dybicz* nie tak łatwo da się ułudzić, i domagać się będzie ścisłego i prędkiego przywiedzenia do skutku wszystkich w *Adrjanopolu* zawartych punktów; w przeciwnym bowiem razie, ieżeliby

się Dywan udał do wybiegów, zmuszony będzie użyć środków nie bardzo dla Porty przyiemnych. Wysłanie *Halil* Baszy do *Petersburga* służy w tej chwili Porcie za uniewinnienie się; Ministrowie iej przy każdej okoliczności odwołuią się do tego, i upraszaią, aby nie przystępowano do wypełnienia traktatu pokoiu, dopóki nie ujrzą skutku rzeczonego poselstwa; sądzą oni, iż N. CESARZ Rossyjski usłucha przedstawień Posła Tureckiego, i że wszystko, co w *Adrjanopolu* postanowiono, za nieistnieiące uważać będzie. Wszakże wszystkie te pogłoski są bardzo wątpliwe.»

Myśli.— Miłość iest to krzak płodny, który po najpiękniejszych kwiatach gorzki owoc wydaie. — Rozum, uczciwość i rostropność, powinny towarzyszyć miłostkom.— Obowiązki przyiaźni tak są święte iak miłość.— Miłość iest dobro nierównie większe i przyiemniejsze, gdy go słodzi nadzieia i omamionie, niż, gdy go się posiada zupełnie.

NIEWDZIĘCZNOŚĆ.

Sławny Snycerz przez wdzięczność że na klocu spoczął
Posąg Władcy piorunów z niego robić począł;
Jeszcze głowy nieskończył aż Jowisz zuchwały
Niedosyć że stał w sieni, chciał osiąść dom cały!
Snycerz tej niewdzięczności zdziwiony owocem,
Odciął ręce i nogi, a kloc został klocem.

S Z A R A D A.

1sze z 2giem u sukni, 3cie z 4tem ptaki,
Wszystko kończy gorycze i kończy przysmaki.
(Zeszła Szarada *Wiewiórki*).

DONIESIENIA.

Niżej podpisany zamieszkały Aptekarz w mieście Powiatowem Szkalbmierzu, założywszy zupełnie nową i w Lekarstwa świeżo zaopatrzywszy APTEKĘ wzorem Stołecznego Miasta Warszawy, ma honor polecić się Szanownej Publiczności w okolicy iż nie oszczędzi ani pracy ani kosztów na uzyskanie w Szano: Publiczności zaufania i łaskawych względów. — *Rafał Pozowski.*

Upoważniony przez Wysoką Kommissją Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji Królestwa Polskiego, do sporządzania Maszyn i Bandażów, pod okiem Doktora lub Chirurga, dla Osób ułomnych i rupturami obarczonych, przybył z Gdańska, który w Berlinie do tychże Maszyn i Bandażów sporządzania, także uzyskał pozwolenie Wysokiego Rzą: Pruskiego, donosi Prze: Publiczności: iako na różne ułomności, pokrzywionych nóg, kolan, za pomocą używania kul nawet chodzących Osób, Maszyny i Bandaże, oraz dorabiane nogi i ręce, tak dogodnie sporządza, że w najkrótszym czasie uzdrowionemi zostać mogą. — *Henryk Martini* Bandażysta przy ulicy Zrodłowej Nr 2654.

☞ BRANSOLETKA brązowa, grubo pozłacana, na ostatniej Maskaradzie zgubioną została. Znalazca niezawodnie nagrodę otrzyma, gdy takową odda Właścicielce pod Nr 2404 na Nowolipki.

☞ Przy ulicy Sto Jerskiej pod Nr 1786 w domu Komirowskich, nadeszły świeżo Towary Rossyjskie, iako to: WYZINA świeża Krymska, i KAWJOR prasowany, które sprzedaią się za cenę mierną.

Pod Warszawą z strony Jerozolimskich rogatek iest do wydzierżawienia DOM, i około 3ch Włók Chełmińskich pola, wiadomość o tem w domu Nr 1778 Lit: A. przy ulicy Sto Jerskiej.

SERA SZWAJCARSKIEGO w kręgach rozmaitej wielkości zawsze dostać można przy ulicy Długiej pod Nr 584. Bliższa wiadomość u Szwajcara.

Dnia 8 b. m. DWIE KOZ błąkaiących się w Pałacu dawniej zwanym Blanka Nr 461, przytrzymano; Właściciel tych po odebranie zgłosić się zechcę do Rządcy tegoż Pałacu, zastrzega sobie zarazem, iż po iedno tygodniowem niezgłoszeniu się na korzyść Ubogich oddane zostaną.— *Macieiowski.*

KOŃ kasztanowaty, na łbie strzałkę maiący, z Sankami 594 Numerem oznaczonemi; zginął z zeszłej Niedzieli na Poniedziałek. Ktoby o takowym miał iaką wiadomość, raczy udzielić właścicielowi przy ulicy Elektoralnej Nr 791, za nagrodą.

Przy ulicy Sto Krzyzkiej pod Nr 1338, na dole, idąc od Nowego Swiatu w 1wsze drzwi, obok Szynku, są do sprzedania za cenę mierną SZOPY zupełnie nowe; tudzież KONI zaprzężnych 4; nabyć można poiedyńczo lub razem.

KLACZ wierzchowa, anglizowana, iest w każdym czasie do sprzedania, Wiadomość przy ulicy Bednarskiej Nr 2678, na 2m piętrze, lub w domu Sommera na Podwalu na 2m piętrze.

TEATR NARODOWY. Jutro 4 raz Opera *Cecylja Piaseczyńska.*